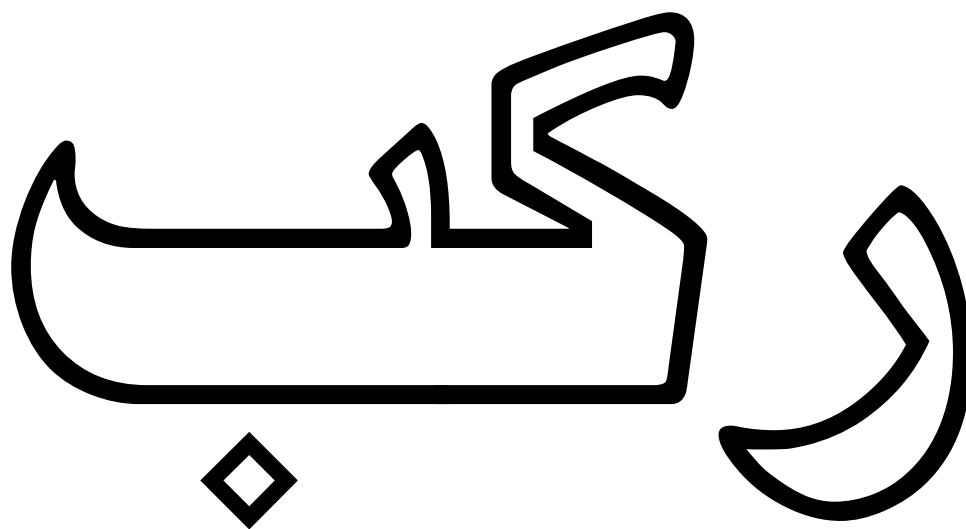

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۶۶۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۶۶۸، «رکب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «رکب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «رکب» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۶۶۸	شماره
رکب	ریشه
۱۵	تعداد تکرار
۱۵	تعداد مشتقات
۹۶	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱. ازکبوا (۱)	۴. تَزَكِبُونَ (۱)	۷. رَكِبُوا (۱)	۱۰. رَكِبَ (۱)	۱۳. لِيَتَرَكَبُوهَا (۱)
۲. ازكَب (۱)	۵. رَكُوبُهُمْ (۱)	۸. رَكَبَكَ (۱)	۱۱. لَتَرَكَبَنَّ (۱)	۱۴. مُتَرَكَبِيًّا (۱)
۳. الرَّكْبُ (۱)	۶. رَكِبَا (۱)	۹. رُكْبَانًا (۱)	۱۲. لِيَتَرَكَبُوا (۱)	۱۵. يَرَكِبُونَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اکل (۲)	۲۱. حَب (۱)	۴۱. رسل (۲)	۶۱. عزل (۱)	۸۱. موه (۱)
۲. الله (۹)	۲۲. حَتَّى (۱)	۴۲. رسو (۱)	۶۲. علم (۴)	۸۲. نبت (۱)
۳. اله (۹)	۲۳. حمر (۱)	۴۳. رمن (۱)	۶۳. عنب (۱)	۸۳. نجو (۱)
۴. امر (۲)	۲۴. حَيَّ (۲)	۴۴. زوج (۱)	۶۴. غرق (۱)	۸۴. نخل (۱)
۵. امن (۲)	۲۵. خرج (۳)	۴۵. زيت (۱)	۶۵. غفر (۱)	۸۵. ندو (۱)
۶. انن (۳)	۲۶. خرق (۲)	۴۶. زيتون (۱)	۶۶. غير (۱)	۸۶. ندی (۱)
۷. اهل (۱)	۲۷. خضر (۱)	۴۷. زين (۱)	۶۷. فعل (۱)	۸۷. نزل (۱)
۸. اوی (۱)	۲۸. خلص (۱)	۴۸. سفل (۱)	۶۸. فلک (۲)	۸۸. نظر (۱)
۹. ائی (۱)	۲۹. خلف (۱)	۴۹. سفن (۱)	۶۹. فیء (۱)	۸۹. نعم (۲)
۱۰. ابي (۲)	۳۰. خلق (۳)	۵۰. سلط (۱)	۷۰. قدر (۱)	۹۰. نوح (۱)
۱۱. برر (۱)	۳۱. خوف (۱)	۵۱. سمع (۱)	۷۱. قصو (۱)	۹۱. هلك (۲)
۱۲. بغل (۱)	۳۲. خیل (۲)	۵۲. سمو (۲)	۷۲. قضی (۱)	۹۲. وجف (۱)
۱۳. بنو (۲)	۳۳. دعو (۱)	۵۳. شبه (۲)	۷۳. قنو (۱)	۹۳. وسم (۱)
۱۴. بین (۲)	۳۴. دنو (۲)	۵۴. شرک (۱)	۷۴. قول (۲)	۹۴. وعد (۲)
۱۵. ثمر (۲)	۳۵. دین (۱)	۵۵. شیء (۵)	۷۵. قوم (۱)	۹۵. وله (۹)
۱۶. جبل (۱)	۳۶. ذکر (۱)	۵۶. صور (۱)	۷۶. کفر (۱)	۹۶. ینع (۱)
۱۷. جری (۲)	۳۷. ذلل (۱)	۵۷. طبق (۲)	۷۷. کلل (۲)	
۱۸. جعل (۲)	۳۸. ریب (۱)	۵۸. طلع (۱)	۷۸. کون (۴)	
۱۹. جنن (۱)	۳۹. رجل (۱)	۵۹. طلق (۱)	۷۹. مثل (۱)	
۲۰. حیء (۱)	۴۰. رحم (۱)	۶۰. عدو (۲)	۸۰. موج (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۳۹} فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَدْكُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
۲. {الأنعام - ۹۹} وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
۳. {الأنفال - ۴۲} إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاحْتِلَافَتُمْ فِي الْمِيْعَادِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ
۴. {هود - ۴۱} وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
۵. {هود - ۴۲} وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بَنِيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ
۶. {النحل - ۸} وَالْحَيْلُ وَالْبِغَالُ وَالْحَمِيرُ لِيَتَرَكَّبُوا وَزِينَةٌ وَتَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
۷. {الكهف - ۷۱} فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا
۸. {العنكبوت - ۶۵} فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ
۹. {يس - ۴۲} وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ
۱۰. {يس - ۷۲} وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ
۱۱. {غافر - ۷۹} اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِيَتَرَكَّبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
۱۲. {الزخرف - ۱۲} وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ
۱۳. {الحشر - ۶} وَمَا أَقَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۱۴. {الانفطار - ۸} فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ
۱۵. {الانشقاق - ۱۹} لِيَتَرَكَّبَنَ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ